

Les 1 De aarde draait door

De aarde draait om haar eigen as. Die as heet de **aardas**: een denkbeeldige prikker van de Noordpool naar de Zuidpool.

De Noordpool en Zuidpool zijn de **polen** van de aarde.

Doordat de aarde draait, is altijd een kant naar de zon gekeerd, de andere kant ligt in de schaduw. Aan de ene kant van de aarde is het dus dag, terwijl het nacht is aan de andere kant.

Zo'n rondje van de aarde om de eigen as duurt een **etmaal**. Als het bij ons 12 uur 's middags is, is het in het oosten later. En in het westen is het vroeger. Elk gebied op aarde ligt daarom in een bepaalde **tijdzone**. Dat is een zone waarin de mensen dezelfde tijd gebruiken.

de aardas

De denkbeeldige prikker door de aarde waar de aarde omheen draait. Hij loopt van de Noordpool naar de Zuidpool.

de polen

Het uiterste noorden en zuiden van de aarde noem je de polen. Er is een Noordpool en een Zuidpool.

het etmaal

Een periode van 24 uur: een dag en een nacht samen. Het is de tijd waarin de aarde een rondje om haar as heeft gedraaid.

de tijdzone

Een gebied op de wereld met dezelfde tijd. Er zijn 24 tijdzones.

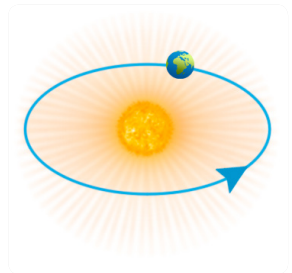
Les 2 Een rondje om de zon

De aarde draait niet alleen om haar eigen as, maar ook om de zon. Dat duurt een

jaar en je merkt het aan de wisseling van de seizoenen. Dat komt doordat de aarde een beetje schuin staat ten opzichte van de zon. In de

zomer staat het noordelijk **halfmond**, dat is de helft die boven de **evenaar** ligt, meer naar de zon toegekeerd. In de **winter** staat het noordelijk halfmond van de zon afgekeerd.

's Zomers is het warmer dan 's winters, omdat de zonnestralen dan rechter op ons stukje aarde vallen. De **invalshoek** is in de zomer groter dan in de winter. En hoe kleiner het stukje is waarop de stralen schijnen, hoe warmer het er is. Bij de polen is het het koudst, omdat de zonnestralen daar heel schuin invallen.

het jaar

De tijd die de aarde nodig heeft om één keer rond de zon te draaien (365 dagen).

de zomer

Het jaargetijde waarbij een halfmond naar de zon toe is gekeerd.

het halfmond

Elk van de helften van de aarde als je haar precies doormidden zou snijden.

de evenaar

De denkbeeldige lijn waarmee je de aarde in een bovenste en onderste helft kunt verdelen.

de winter

Het jaargetijde waarbij een halfmond van de zon af staat gekeerd.

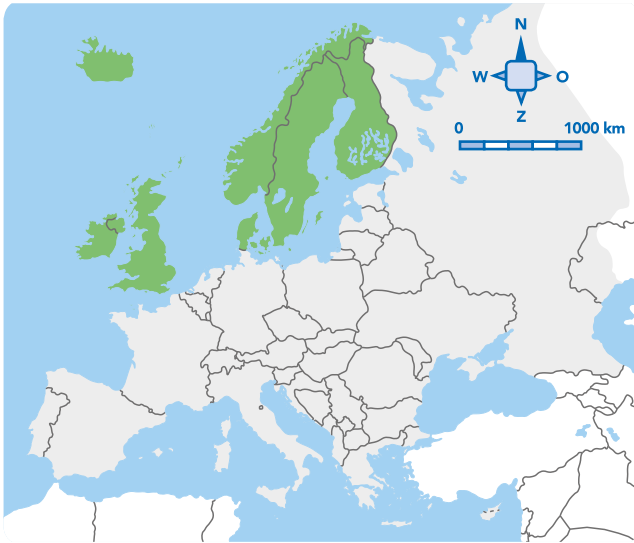
de invalshoek

De hoek waarmee de zonnestralen op de aarde schijnen.

Les 3 Noord-Europa

Je kent de topografie van Scandinavië, Ierland en het Verenigd Koninkrijk. Op de volgende bladzijdes vind je een kaart met de topografie.

Je moet alle topo:

- kunnen schrijven zonder fouten. Vergeet de hoofdletters niet!
- kunnen aanwijzen.
- kunnen herkennen.

Een + betekent dat je deze topo alleen hoeft te leren als je leerkracht het zegt.

Zo leer je voor de toets

- Bekijk de samenvatting.
- Leer de teksten en de dik gedrukte woorden.
- Vraag iemand om je te overhoren.

De toets is op

zon

Laat het zien

Soms wil je iets vertellen over de wereld of iets laten zien van de wereld. In dit thema heb je geoefend met manieren om iets duidelijk te maken aan een ander.

Les 1

Je kunt een strip maken. Dat helpt je bij het uitleggen.

Les 2

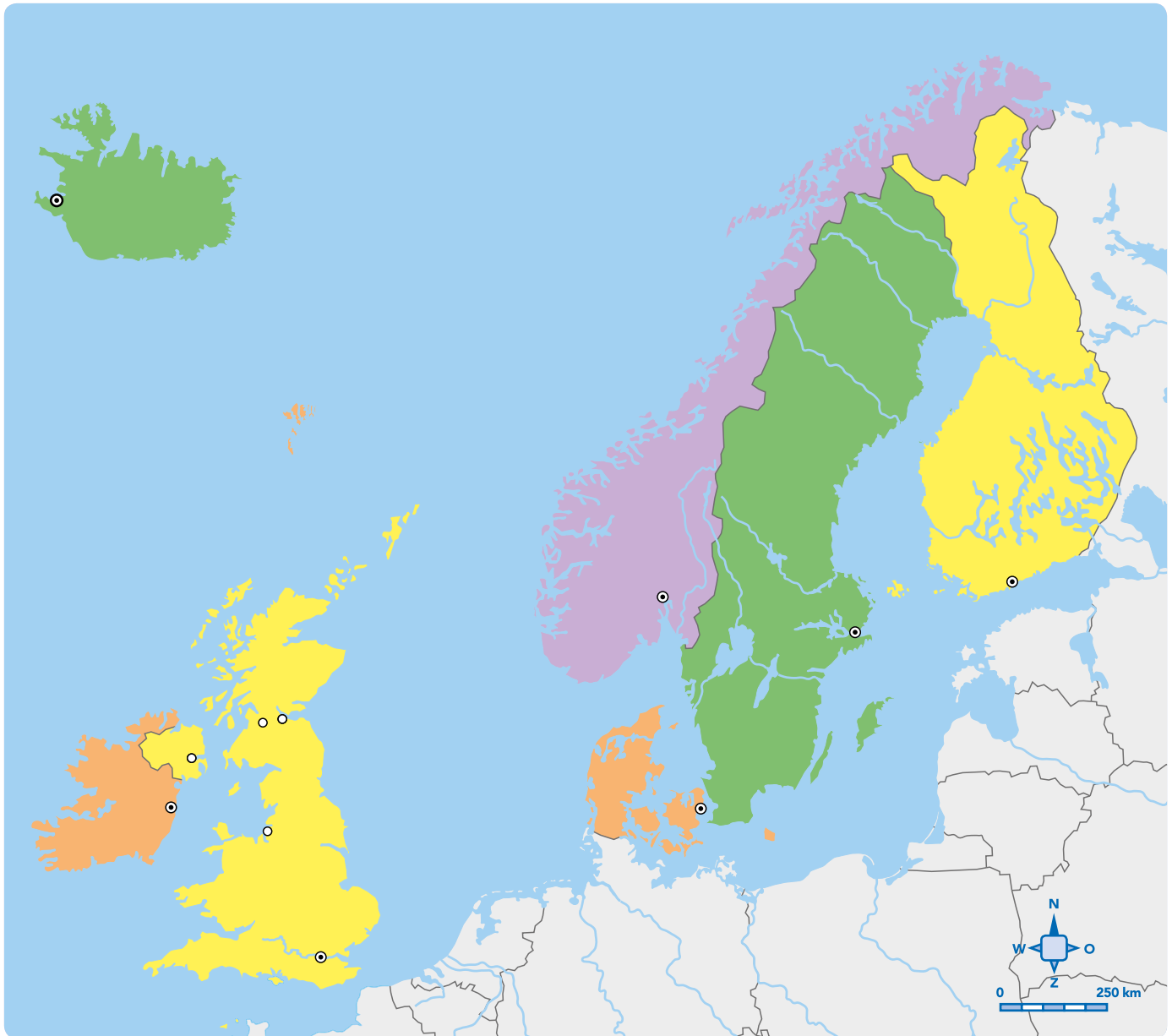
Je kunt een proefje bedenken. Dat helpt je bij het uitleggen.

Les 3

Je kunt een tekening maken. Dat helpt je bij het uitleggen.

Noord-Europa

Landen

Denemarken
Finland
Ierland
IJsland
Noorwegen
Verenigd Koninkrijk
Zweden

Plaatsen

+ Belfast
Dublin
+ Edinburgh
Glasgow
Helsinki
Kopenhagen
Liverpool
Londen
Oslo
+ Reykjavik
Stockholm

Gebieden

Engeland
Groot-Brittannië
+ Noord-Ierland
Scandinavië
Schotland
+ Wales

Zeeën

Oostzee

Zo leer je de topografie voor de toets

- Leer de spelling van de topo, bijvoorbeeld door deze over te schrijven van de kaart.
- Dek de rechter kaart af en oefen tot je alle topo uit de lijst kunt aanwijzen op de linker kaart.
- Dek nu ook de lijst af en oefen totdat je alle topo kunt benoemen.